

ដំបូងបង្អស់

➤ ស្លាកស្នាម :

- ✓ ជួនកាលរោគសញ្ញាលេចចេញឡើងមិនច្បាស់លាស់តែគេអាចស្លាកស្នាមទូទៅ បន្ទាប់ពីជ្រូក ងាប់ដោយសារការរំពឹងពិនិត្យសាកសព។
- ✓ ស្លាកស្នាមមួយដែលច្រើនតែកើតមានឡើងលើផ្ទៃ គឺមាន ជាលិកាងាប់ (ស្កររលួយ)នៅតាមតែមផ្ទៃ។

ជំងឺបើស្ម័គ្រ

➤ ការព្យាបាល :

- ✓ ជំងឺនេះបង្កឡើងដោយវិរុស ដូចនេះគ្មានថ្នាំព្យាបាលទេ។
- ✓ សំខាន់បំផុតត្រូវធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យឱ្យប្រាកដ ហើយត្រូវគិតពីតំលៃក្នុងការព្យាបាល។
- ✓ ដើម្បីជួយព្យាបាលត្រូវចាក់ : ថ្នាំបញ្ចុះកំដៅ ដូចជា Paracetamol, Analgin Tolfedine... ថ្នាំការពារការចំលងរោគផ្សេងៗ ដូចជា Enrofloxacin, Florfenicol... និងថ្នាំជួយទ្រទ្រង់ឱ្យជាសះស្បើយដោយប្រើ vitamins, Tonophosphan: Carasil, Biodyl.

ជំងឺប៉េស្តូប្រូក

➤ ការការពារ :

- ✓ ការចាក់វ៉ាក់សាំងការពារជំងឺប៉េស្តូប្រូកត្រឹមត្រូវគឺជាវិធានការការពារដ៏សំខាន់។
- ✓ ហើយ វ៉ាក់សាំងដែលពេញនិយមប្រើ (វ៉ាក់សាំងរស់ដែលវាមានសុវត្ថិភាព)។
- ✓ ប្រសិនបើគុណភាពវ៉ាក់សាំងអស់ (ជាពិសេសវ៉ាក់សាំង ដែលបង្កាក់សកម្មភាពមេរោគ ដែលគេហៅថា lapinized vaccines) វាអាចធ្វើឱ្យមេរោគសាយភាយប្រើន។
- ✓ ចំពោះកូនជ្រូកធ្វើនៅអាយុ ៣-៧ និង ១១ អាទិត្យ
- ✓ ចំពោះមេជ្រូកធ្វើវ៉ាក់សាំង ១ ខែ មុនពេលកើត។

ជំងឺអុតក្លាម (FMD)

➤ មុន្តមេត្តាបង្ហាញជំងឺ :

- ✓ បង្កឡើងដោយវិរុស ហើយអង្គីប៊ីយូទិចមិនមានប្រសិទ្ធភាពលើវាទេ។
- ✓ វាមានភាពធន់ខ្លាំង
- ✓ ជំងឺនេះបង្កឡើងដោយវិរុសជាច្រើនប្រភេទ (៧) ដែលមាននៅក្នុងត្រួសារវិរុសអុតក្លាមនេះ។
- ✓ ប្រភេទ អូ (O) ប្រភេទអា និង អាស៊ីមួយ (Asia 1) កើតមាននៅលើជ្រូក។
- ✓ ក្នុងចំណោមបសុសត្វ ជ្រូក គោ ក្របី ចៀម ពពែ... និងកណ្តុរ ងាយទទួលរងនូវជំងឺ នេះ។
- ✓ អាចមាននៅលើមនុស្ស តែជំងឺនេះមិនធ្ងន់ធ្ងរទេ។

ជំងឺអុតក្ដាម (FMD)

➤ ការចំលងជំងឺ :

- ✓ ការចំលងសំខាន់គឺតាមខ្យល់ដឹកដង្ហើម។
- ✓ ការចំលងដោយផ្ទាល់តាមរយៈការប៉ះពាល់ជ្រូកឈឺ។
- ✓ ចំលងដោយប្រយោល (ការប៉ះពាល់ជាមួយស្បែក ជើង ដៃ ឬ សំលៀកបំពាក់ដែលមានមេរោគអាចជា ប្រភពចំលងមួយ)។

ឧទាហរណ៍ : វិរុសអុតក្ដាមនៅក្នុងផ្លូវដង្ហើមរបស់មនុស្សអាចរស់បានពី ១-២ ថ្ងៃ ដូចនេះវាអាចចំលង ជំងឺទៅសត្វបាន។

ជំងឺអុតក្ដាម (FMD)

➤ តួនាទីជាក់លាក់របស់ជ្រូក :

- ✓ ជ្រូកគឺមានវិរុសច្រើននៅ ក្នុងទីកន្លែងដង្ហើម ឬសំបុក : វិរុសធ្វើការចំលងខ្លាំងតាមរយៈខ្យល់ និង ជ្រូកបញ្ចេញវិរុសច្រើន។
- ✓ ជំងឺអុតក្ដាមជ្រូកគឺជាជំងឺឆ្លងរាតត្បាត ដែលវាធ្វើការសាយភាយយ៉ាងរហ័ស ហើយគេមានការលំបាក ក្នុងការការពារកន្លែងចិញ្ចឹមរបស់គេ កុំឱ្យមានការឆ្លងជំងឺនេះ។
- ✓ តែជ្រូកបញ្ចេញវិរុសក្នុងរយៈពេលខ្លី ពួកវាមិនមែនជាអ្នកផ្ទុកជំងឺយូរនោះទេ។
- ✓ ជំងឺអុតក្ដាមផ្ដុះមានឡើងយ៉ាងរាប់រហ័ស តែវាមានរយៈពេលតែ ២-៣ សប្តាហ៍ ប៉ុណ្ណោះ។

ជំងឺអុតក្លាម (FMD)

➤ រោគសញ្ញា :

- ✓ ដំណាក់កាលសំងំរបស់វិរុសអុតក្លាមមានពី ២-១២ ថ្ងៃ ហើយ ជាទូទៅជ្រួតនិងបង្ហាញរោគសញ្ញា ក្នុង រយៈពេល ៣-៥ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីចំពោះពាល់ជាមូសតូលី។
- ✓ គ្រុនក្តៅ និង ពងដោរលើជើង មាត់ និងដោះ គឺជាស្លាកស្នាមនៃជំងឺនេះ។
- ✓ ជ្រូកមានស្លាកស្នាមនៅក្រចកជើងធ្នង់ធ្នង់ ដោយមានពងដោរនៅសាច់លើគល់ក្រចក និង ចង្កែកជើង។ ជ្រូកមិនអាចដើរនិងស៊ី ចំណីពួកវាមានការឈឺចាប់ខ្លាំង ។
- ✓ មានពងដោរនៅចុងច្រមុះ។

ជំងឺអុតក្លាម (FMD)

➤ ការព្យាបាល :

- ✓ ការធ្វើវ៉ាក់សាំងលើជ្រូកដែលឈឺមិនមានប្រសិទ្ធភាពទេ។
- ✓ គោលបំណងនៃការព្យាបាលគឺដើម្បី ការពារការជ្រៀមចូលនូវ បាក់តេរីផ្សេងទៀត។
- ✓ ដូច្នេះយើងអាច ចាក់ទ្រីមតូប្រិម/ស៊ីលហ្វា ឬ អុកស៊ីតេ ត្រាស៊ីគ្លីន រយៈពេល ៧ ថ្ងៃ
- ✓ ធ្វើការលាងដំបៅជាមួយសាប៊ូ រឹម្នូរ បាញ់ថ្នាំសំលាប់មេរោគដែលមានវិយូលេ ហ្សង់ត្យាន និងអុកស៊ីតេត្រាស៊ីគ្លីន។
- ✓ ជ្រូកមិនអាចឈរ និងដើររួចទេ ដូចនេះត្រូវផ្តល់ : ទឹក និងចំណីដល់វា។
- ✓ ត្រូវធ្វើការបាញ់សំលាប់មេរោគនៅទ្រុងជ្រូក រៀងរាល់ថ្ងៃ

ជំងឺអុតក្លាម (FMD)

➤ ការព្យាបាល :

- ✓ ការធ្វើវ៉ាក់សាំងលើជ្រូកដែលឈឺមិនមានប្រសិទ្ធភាពទេ។
- ✓ គោលបំណងនៃការព្យាបាលគឺដើម្បី ការពារការជ្រៀបចូលនូវ បាក់តេរីផ្សេងទៀត។
- ✓ ដូច្នេះយើងអាច ចាក់ទ្រីមេតូព្រឹម/ស៊ីលហ្វា ឬ អុកស៊ីតេ ត្រាស៊ីគ្លីន រយៈពេល ៧ ថ្ងៃ
- ✓ ធ្វើការលាងដំបៅជាមួយសាប៊ូ រឹម្នះ បាញ់ថ្នាំសំលាប់មេរោគដែលមានវិញ្ញូល ហ្សង់ត្យាន និងអុកស៊ីតេត្រាស៊ីគ្លីន។
- ✓ ជ្រូកមិនអាចឈរ និងដើររួចទេ ដូចនេះត្រូវផ្តល់ : ទឹក និងចំណីដល់វា។
- ✓ ត្រូវធ្វើការបាញ់សំលាប់មេរោគនៅទ្រុងជ្រូក រៀងរាល់ថ្ងៃ

ពងដោរដែលទើបកើតមាននៅចុងច្រមុះ

២-៣ ថ្ងៃក្រោយមកទៀត

